

Polskie Mięso

UPeMI

BRANŻOWE POROZUMIENIE DS. WALKI Z ASF

Komunikat prasowy z dnia 24 grudnia 2019

W dniu 17 grudnia 2019 r. odbyło się pierwsze robocze spotkanie Branżowego Porozumienia ds. Walki z ASF (dalej **Porozumienie**). W spotkanie wzięli udział przedstawiciele GIW, resortu rolnictwa oraz eksperci i przedstawiciele organizacji branżowych. W trakcie dyskusji zaproponowano szereg rozwiązań strukturalno-organizacyjnych, które mogą zarówno poprawić skuteczność działań administracji jak i pomóc w funkcjonowaniu gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną oraz zakładów przetwórczych.

Z siedmiu tematów wyznaczonych do dyskusji na pierwszym posiedzeniu omówiono pierwsze trzy, pozostawiając kolejne cztery do omówienia na najbliższym spotkaniu w styczniu 2020 r. Omówione tematy to: koordynacja i organizacja zwalczania ASF, bioasekuracja oraz redukcja populacji dzików. Poniżej przedstawiamy konkluzje **Porozumienia** z dyskusji.

Uwagi ogólne

W programie walki z ASF brak jest spójnej koncepcji z uwzględnieniem działań resortu rolnictwa, środowiska, spraw wewnętrznych i administracji, obrony narodowej i infrastruktury. Koncepcja ta powinna również uwzględniać zmianę niektórych przepisów krajowych oraz UE, które są przestarzałe lub nie sprawdziły się w toku wieloletniej walki z ASF.

Centralna i wojewódzka koordynacja walki z wirusem ASF

1. Proponujemy powołanie Koordynatora ds. walki z ASF (dalej **Koordynator**) przy Radzie Ministrów podlegającego bezpośrednio pod premiera. Koordynator przejmie część kompetencji resortu rolnictwa, środowiska, spraw wewnętrznych i administracji, obrony narodowej i infrastruktury w zakresie walki z ASF.
2. Jesteśmy za utworzeniem Centralnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego (CZZK) uzbrojonego w wiedzę i kompetencje z zakresu rolnictwa, przemysłu mięsnego i łowiectwa, zarządzanego przez Koordynatora, w którego skład wejdą przedstawiciele: Inspekcji Weterynaryjnej, nauki, służb mundurowych, organizacji producentów i przetwórców trzody chlewnej (**Porozumienie**), myśliwych, Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, mediów publicznych. Celem działania CZZK będzie funkcja doradcza, pomoc w przygotowaniu centralnego planu działań kryzysowych wraz z planem finansowym, monitorowanie realizacji oraz proponowanie zmian do planu. CZZK zajmie się monitoringiem działań Wojewódzkich Zespołów Zarządzania Kryzysowego (WZZK), które przygotowują plany kryzysowe dla poszczególnych

województw. Na czele WZZK staną wojewodowie, którzy otrzymają daleko idące kompetencje do podejmowania wiążących decyzji w sprawie zwalczania ASF.

3. Naszym zdaniem niezbędne jest wydzielenie zakładów mięsnych ze stref ASF- niezależnie od położenia administracyjnego oraz bliskości strefy. Położenie zakładu przetwórczego w odległości 10 km od ogniska ASF może spowodować zablokowanie przemieszczania świń na 40/30 dni. Zakład pozbawiony surowca przez ponad miesiąc czasu nie ma szans na przetrwanie. Ponadto zakład ten traci z dnia na dzień swoje rynki zbytu. Jeżeli Skarb Państwa nie wypłaca odszkodowania przetwórcom, to przynajmniej przepisy powinny umożliwiać wydzielenie zakładu ze strefy niebieskiej, aby mógł on utrzymać swoje rynki zbytu zaopatrując się w surowiec spoza strefy niebieskiej. Zmiany przepisów w tym względzie wymagają negocjacji na szczeblu Komisji Europejskiej.

Bioasekuracja

1. **Porozumienie** opowiada się za likwidacją wszystkich gospodarstw utrzymujących świnie w gospodarstwach niespełniających minimalnych zasad bioasekuracji. Minimalne zasady bioasekuracji powinny obejmować również płot, który zapewnia oddzielenie części „czystej i brudnej” gospodarstwa. Do realizacji tego zadania niezbędne jest większe wsparcie finansowe ze strony Skarbu Państwa dla gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną.
2. Domagamy się likwidacji wszystkich stad trzody chlewnej, które nie zostały zarejestrowane i zgłoszone do Inspekcji Weterynaryjnej oraz likwidacji nielegalnych ubojów gospodarczych. Niezbędne jest większe wsparcie kadrowe i finansowe Inspekcji Weterynaryjnej.
3. Opowiadamy się za usprawnieniem przemieszczania pod nadzorem weterynarii przebadanych świń pomiędzy strefami ASF. Niezrozumiałe są praktyki niektórych Powiatowych Lekarzy Weterynarii wstrzymujące takie przemieszczania.
4. Infrastruktura do zabezpieczenia bioasekuracji gospodarstw (np. niecki) powinna być budowana w trybie zgłoszenia, a nie pozwolenia budowlanego.
5. Zasiedlenie każdej nowej fermy trzody chlewnej może nastąpić po kontroli Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie spełnienia zasad bioasekuracji.
6. Niezbędne jest wydanie wytycznych dotyczących bioasekuracji dla podmiotów transportujących świnie, zaopatrujących gospodarstwa z produkcją trzody chlewnej w pasze oraz inne środki produkcji, odbierające padlinę lub przemieszczające do innych rejonów sprzęt wykorzystywany w gospodarstwach.
7. **Porozumienie** oczekuje, że w trybie pilnym zostaną wydane wytyczne określające zasady wejścia inspektorów weterynarii na farmy trzody chlewnej. W terenie

zdarzają się bowiem przypadki, kiedy inspektorzy przychodzący sprawdzać na fermach zasady bioasekuracji sami tych zasad nie przestrzegają. Stoimy na stanowisku, że nie może być innych zasad wchodzenia na farmy dla personelu, a innych dla Inspekcji Weterynaryjnej. Inspektorzy, podobnie jak każda inna osoba wchodząca na fermę, stwarza realne zagrożenie przeniesienia choroby.

8. Naszym zdaniem powinny powstać również wytyczne dla służb drogowych zamykających przepusty dla zwierząt. Służby drogowe powinny dostać szczegółowe instrukcje w jaki sposób zagrodzić przejście dla dzików pozostawiając możliwość przemieszczania się innym zwierzętom. W ramach tego działania powinna powstać mapa, pokazująca migracje dzików oraz newralgiczne miejsca, na które trzeba zwrócić szczególną uwagę.
9. Zasady bioasekuracji dla myśliwych powinny jednakowe niezależnie od miejsca prowadzenia polowania. Należy wprowadzić zakaz zostawiania patrochów w środowisku w całym kraju. Pozyskane dziki powinny być patroszone w specjalnie do tego celu wyznaczonych miejscach przy punktach skupu. Wszystkie patrochy powinny być poddane utylizacji. Lokalizacje punktów skupu dzików powinny uwzględniać bezpieczną odległość od najbliższej położonej farmy lub gospodarstwa utrzymującego trzodę chlewną. Niezbędne będą szkolenia z zasad bioasekuracji dla wszystkich myśliwych.

Redukcja populacji dzików

1. **Porozumienie** popiera zmiany Prawa łowieckiego zaproponowane w specustawie dotyczące ochronę legalnie prowadzonych polowań przez myśliwych oraz wyznaczonych przez wojewodę osób spośród służb mundurowych z uprawnieniami myśliwskimi. Myśliwy powinni mieć możliwość wykorzystywania noktowizorów oraz tłumików w czasie polowań.
2. Polowania redukujące populację dzików powinny odbywać się w całym kraju ze szczególnym uwzględnieniem rejonów o dużej koncentracji produkcji świń. Jednocześnie należy wyszukiwać i utylizować padłe dziki, a gospodarstwa powinny podnosić poziom bioasekuracji.
3. Postulujemy skrócenie okresu zgłaszania polowań zbiorowych z 14 do 2 dni.
4. Wnioskujemy o odławianie i utylizację dzików żerujących w miastach zamiast przemieszczania ich na tereny leśne. Na terenach miejskich proponujemy wykorzystanie myśliwych z łukami, którzy w bezpieczny dla mieszkańców sposób mogą ograniczyć populację dzików żerujących na terenach miejskich.
5. Proponujemy, aby zmienić przepisy wskazujące właściciela gruntu jako osobę pokrywającą koszty utylizacji padłych dzików. Koszty te powinny być pokrywane z budżetu państwa.

6. Wnioskujemy, aby rolnicy mogli mieć możliwość stosowania pułapek samołownych na swoim terenie. Złowione dziki pod nadzorem PLW powinny być utylizowane.

7. Wyłączanie gruntów z obwodów łowieckich przez władze lokalne oraz osoby prywatne powinno wiązać się z wypłatą odszkodowań właścicieli wyłączonych gruntów za szkody łowieckie. Wysokość wypłacanych odszkodowań powinna być proporcjonalna do wielkości wyłączonych gruntów w stosunku do wszystkich wypłaconych odszkodowań poniesionych przez koło łowieckie.